

Tarpininkavimas valstybėse narėse - Vokietija

Figyelem: az oldal eredeti nyelvű változata [de](#) nemrég módosult. Az Ön által kiválasztott nyelvi változatot most készítik fordítóink.

Kam kreiptis į teismą, jei ginčus gali padėti išspręsti tarpininkas? Tarpininkavimas yra alternatyvus ginčų sprendimas (angl. Alternative Dispute Resolution, ADR) – tarpininkas padeda ginčo šalims susitarti. Vokietijoje tiek valstybinės institucijos, tiek teisininkai puikiai suvokia tarpininkavimo pranašumus.

Į ką kreiptis?

Tarpininkavimo paslaugas teikia daugybė organizacijų. Svarbiausios yra šios:

- [Federalinė šeimos tarpininkavimo asociacija](#) (*Bundes-Arbeitsgemeinschaft für Familien-Mediation e.V.*, BAFM: Rosenthaler Straße 32, 10178 Berlin)
- [Federalinė tarpininkavimo asociacija](#) (*Bundesverband Mediation e.V.*, BM: Kirchweg 80, 34119 Kassel)
- [Tarpininkavimo komercinėje ir darbo aplinkoje federalinė asociacija](#) (*Bundesverband Mediation in Wirtschaft und Arbeitswelt e.V.*, BMWA: Prinzregentenstr. 1, 86150 Augsburg)
- [Tarpininkavimo centras](#) (*Centrale für Mediation GmbH & Co. KG*, CfM: Gustav-Heinemann-Ufer 58, 50968 Köln)
- [Vokietijos advokatų asociacija](#) (Arbeitsgemeinschaft Mediation im Deutschen Anwaltverein, Littenstraße 11, 10179 Berlin)

Šios asociacijos teikia pagalbą ginčo šalims, norinčioms pasinaudoti tarpininko paslaugomis.

Kokiose srityse galima tarpininkauti ir (arba) dažniausiai tarpininkaujama?

Paprastai ginčą galima spręsti per tarpininką, jei tik šalims leidžiama naudotis kitais nei teisiniais ginčo ir kitų klausimų sprendimo metodais. Dažniausia tarpininkavimas naudojamas šeimos teisės, paveldėjimo teisės ir komercinės teisės ginčiuose.

Ar reikia laikytis konkrečių taisyklių?

2012 m. liepos 26 d. Vokietijoje įsigaliojo Tarpininkavimo įstatymas (*Mediationsgesetz*) (2012 m. liepos 21 d. Tarpininkavimo skatinimo ir kitų neteisminių ginčų sprendimo procedūrų skatinimo įstatymo 1 straipsnis, paskelbta Federaliniame teisės akto leidinyje BGBl I, p. 1577). Šiuo įstatymu tarpininkavimas Vokietijoje pirmą kartą įstatymiškai reglamentuojamas. Be to, įstatymu perkeliama Europos tarpininkavimo direktyva (2008 m. gegužės 21 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva dėl tam tikrų mediacijos civilinėse ir komercinėse bylose aspektų, OL L 136, 2008 5 24, p. 3). Tarpininkavimo įstatymas apima daugiau nei Europos tarpininkavimo direktyva. Direktyva galioja tik tarptautinėms civilinėms ir komercinėms byloms. Tuo tarpu Tarpininkavimo įstatymas taikomas visoms tarpininkavimo rūšims Vokietijoje, nepriklausomai nuo ginčo pobūdžio ir ginčo šalių gyvenamosios vietos.

Vokietijos tarpininkavimo įstatyme pateikiami tik pagrindiniai principai. Tarpininkams ir ginčo šalims reikia nemažos veiksmų laisvės vykstant tarpininkavimo procesui. Įstatyme pirmiausia apibrėžiamos sąvokos „tarpininkavimas“ ir „tarpininkas“, kad tarpininkavimas būtų atskirtas nuo kitų ginčų sprendimo formų. Pagal įstatymą tarpininkavimas yra struktūrinis procesas, kurio metu šalys, padedant tarpininkui arba keliems tarpininkams savo valia ir prisiimdamos atsakomybę siekia rasti abiem šalims tinkamą konflikto sprendimą. Tarpininkai yra nepriklausomi ir nešališki asmenys, kurie neturi sprendimų priėmimo galios ir vadovauja šalims tarpininkavimo procese. Išsamus tarpininkavimo procedūros elgesio kodeksas nenustatytas. Vis dėlto įstatyme nustatytos tam tikros prievolės atskleisti informaciją ir tam tikri veiklos apribojimai, taip siekiant užtikrinti tarpininkų nepriklausomumą ir nešališkumą. Be to, įstatymu tarpininkams ir jų padėjėjams aiškiai nustatoma pareiga išlaikyti kliento konfidencialumą.

Siekiant skatinti neteisminį ginčų sprendimą, pagal įstatymą į kai kuriuos procesinės teisės aktus (įskaitant Civilinio proceso kodeksą) įtraukiamos įvairios skatinamosios nuostatos. Todėl ateityje šalys, teikdamos prašymą pradėti teisinę procedūrą civiliniuose teismuose, turės nurodyti, ar bandė išspręsti konfliktą neteisminiu keliu, pavyzdžiui, ar kreipėsi į tarpininką, ir ar, jų nuomone, yra priežasčių to nedaryti. Be to, teismas šalims gali pasiūlyti kreiptis į tarpininką arba spręsti ginčą kitu neteisminiu keliu; jei šalys su tokiu pasiūlymu nesutinka, teismas procedūrą gali sustabdyti. Šiuo metu pagalba, susijusi su tarpininkavimo išlaidomis, tarpininkavimui nenumatyta.

Vokietijos Federalinė Vyriausybė yra įpareigota pateikti ataskaitą Bundestagui apie įstatymo poveikį praėjus penkeriems metams nuo jo įsigaliojimo. Taip pat būtina patikrinti, ar tarpininkų mokymo ir profesinio tobulinimosi srityse reikia kitų teisinių priemonių.

Informacija ir mokymas

Bendrą informaciją galima rasti Vokietijos federalinės teisingumo ministerijos tinklalapyje (<http://www.bmj.de/>).

Tam tikros tarpininko mokymo programos nėra. Apribojimų tapti tarpininku taip pat nėra. Tarpininkas pats privalo užtikrinti, kad jis yra įgijęs tinkamą išsilavinimą, turi reikiamų žinių ir patirties, kad galėtų kompetentingai patarti ginčo šalims. Įstatyme nustatyta, kokias temas turi apimti mokymas, kad tarpininkas įgytų reikiamų žinių, įgūdžių ir susipažintų su atitinkamais metodais. Kiekvienas šiuos reikalavimus atitinkantis asmuo gali tapti tarpininku. Minimalus tarpininko amžius arba išsilavinimo lygis (pvz., būtiną universitetinės studijos), nenumatytas.

Federalinė teisingumo ministerija yra įgaliota nustatyti papildomus mokymo ir profesinio tobulinimosi kriterijus teisės aktais. Asmenys, sėkmingai pabaigę mokymus, atitinkančius teisės aktais nustatytus reikalavimus, įgyja teisę vadintis patvirtintais tarpininkais.

Oficiali procedūra nenumatyta.

Mokymą teikia asociacijos, organizacijos, universitetai, įmonės ir pavieniai specialistai.

Kiek kainuoja tarpininkavimas?

Tarpininkavimas yra mokamas. Mokestis priklauso nuo tarpininko ir ginčo šalių susitarimo.

Tarpininkavimo įkainiai nėra reglamentuojami, statistikos apie paslaugų kainas taip pat nėra. Apytikslis mokestis yra apie 80–250 EUR už valandą.

Ar įmanoma užtikrinti, kad būtų vykdomas po tarpininkavimo priimtas susitarimas?

Apskritai susitarimo, sudaryto tarpininkavimo proceso pabaigoje, įvykdymas gali būti užtikrintas pasitelkiant advokatą arba notarą (Civilinio proceso kodekso 796 skirsnio a–c punktai, 794 skirsnio 1 pastraipos 5 punktas).

Susijusios nuorodos

[Federalinė šeimos tarpininkavimo asociacija](#)

[Federalinė tarpininkavimo asociacija](#)

[Tarpininkavimo komercinėje ir darbo aplinkoje federalinė asociacija](#)

[Tarpininkavimo centras](#)

[Vokietijos advokatų asociacija](#)

Šio puslapio turinį nacionaline kalba tvarko atitinkamos valstybės narės. Vertimus atliko Europos Komisijos tarnyba. Į kompetentingos nacionalinės institucijos originale įvestus pakeitimus vertimuose gali būti neatsižvelgta. Europos Komisija nepriima jokios atsakomybės ar teisinių įsipareigojimų už šiame dokumente pateiktą ar nurodomą informaciją ar duomenis. Daugiau informacijos apie už šį puslapį atsakingos valstybės narės autorių teisių taisyklės rasite puslapyje „Teisinė informacija“.

Paskutinis naujimas: 12/04/2018